

VOORSTEL voor het algemeen bestuur

ONDERWERP Krediet voor het HWBP innovatieproject Dijken en natuur – een symbiose		Reg. Nr.	Z/21/043369-181874
		Afdeling	Onderzoek en advies
Portefeuillehouder	B. Breunissen	Opsteller	Gruppen, Jan
Datum DB - vergadering	16 november 2021		jangruppen@wdodelta.nl
Datum AB - vergadering	30 november 2021		+31 6 25368072

VOORSTEL

Het AB besluit:

Ten behoeve van het HWBP innovatieproject 'Dijken en natuur – een symbiose' een bruto krediet te verlenen van € 1.242.807 incl. btw. (netto krediet is € 0).

SAMENVATTING

Als WDODelta vinden we het belangrijk om te investeren in onderzoek naar duurzame oplossingen. Ook willen we een kennisautoriteit zijn. Dit maakt dat we als waterschap het initiatief hebben genomen om een coördinerende rol te nemen in het initiatief met de werktitel 'Nature-based Solutions'. Dit initiatief is een innovatieproject op het raakvlak van Waterveiligheid, N2000-gebieden en natuurlijk bouwen, onder de voorwaarden van de Kennis- en Innovatieagenda van het HWBP. Hiermee wil WDODelta proactief investeren in het zijn van een kennisautoriteit en actief innovaties toepassen in onze eigen organisatie. Voordat we innovaties kunnen toepassen in onze eigen organisatie moeten we investeren in nieuwe onderzoeken en aanhaken bij deskundigheid buiten het waterschap.

Er is een plan van aanpak opgesteld en onder de titel 'Dijken en natuur – een symbiose' aangeboden aan het HWBP. We zijn erg blij u te kunnen melden dat de directie van het HWBP namens de minister deze aanvraag heeft goedgekeurd en vervolgens beschikt voor een totaal van €1.242.807,- incl. btw. De betreffende reactie is toegevoegd als bijlage. Het is fijn om te merken dat het initiatief tot innoveren gewaardeerd wordt. We zijn als WDODelta één van de eerste waterschappen die een dergelijk innovatieproject hebben ingediend bij het HWBP.

Doel met dit innovatieproject is: het oplossen van knelpunten en benutten van meerwaarde van natuurgebieden en natuurlijke oplossingen binnen HWBP versterkingsprojecten. Bij natuurgebieden wordt in het bijzonder gekeken naar Natura 2000 gebieden.

Daarom wordt nu aan u voorgesteld om dit krediet te verlenen ten behoeve van het innovatieproject.

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

Het innovatieproject Dijken en Natuur draagt bij aan:

- Kostenbesparing voor individuele projecten en het HWBP-programma Nederland breed.
- Soepeler verloop van dijkversterkingsprojecten door het wegnemen of verminderen van drempels die er liggen ten aanzien van werken in Natura2000-gebieden en natuurlijke oplossingen voor waterveiligheid.
- De ambities die alliantiepartners van het HWBP zich hebben gesteld ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid (o.a. in het kader van de Green Deal Duurzaam GWW 2.0 en wat meer in het verschiet ligt met het Klimaatakkoord).

Verder investeert het Waterschap hiermee proactief in het zijn van een kennisautoriteit en het actief innovaties toepassen in onze eigen organisatie. Hierbij trekken we samen op met (gerenommeerde) nationale partijen, hetgeen bijdraagt aan ons strategisch netwerk en onze positionering als kenniswaterschap.

KADER

- Watervisie 2020 – 2030: het voorstel draagt bij aan de gewenste voorbeeldfunctie die het waterschap ambieert ten aanzien van duurzaamheid, verder draagt het bij aan de ontwikkeling tot kennisautoriteit en aan de ontwikkeling om actief innovaties toe te passen in onze eigen organisatie.
- Dijken en natuur is beschikt onder de voorwaarden welke HWBP stelt ten aanzien van innovatieprojecten.

ARGUMENTEN

In het innovatieproject wordt onderzoek gedaan naar de meerwaarde van het gebruik van natuurgebieden en natuurlijke oplossingen binnen HWBP projecten. Er wordt onderzocht hoe er doelmatiger gewerkt kan worden in Natura 2000 gebieden en hoe natuurlijk bouwen hier een oplossing voor zou kunnen zijn. WDO Delta is opdrachtgever binnen dit innovatieproject en heeft de projectleiding. Het project bevindt zich in de opstartfase.

Door uitvoering van dit innovatieproject verwachten we de resultaten zoals reeds genoemd onder de beoogde effecten, waarbij er (netto) geen kosten voor het Waterschap zijn. Het niet uitvoeren van dit innovatieproject maakt dat de voorgenoemde doelstellingen niet behaald worden.

FINANCIËN

Het voorgestelde krediet bestaat uit de investeringspost 'HWBP Innovatieproject Dijken en natuur – een symbiose' van € 1.242.807 incl. btw. Basis voor deze beschikking is een SSK-raming behorende bij het plan van aanpak. Dit levert geen voordeel op voor het waterschap in de vorm van lagere kapitaallasten, omdat het project volledig gesubsidieerd wordt. Hierdoor zijn er geen kapitaallasten ten aanzien van dit project in de meerjarenbegroting opgenomen. De verwachting is dat de bijhorende subsidiebedragen in jaren 2021 tot en met 2024 zullen worden ontvangen.

Dit innovatieproject was bij opstellen van de begroting 2021-2024 nog niet uitgewerkt en derhalve niet opgenomen als voorgenomen investering in de begroting 2021-2024. Het project is 100% subsidiabel en veroorzaakt geen kapitaallasten in de jaarlijkse exploitatie.

(x €1.000)	Voorstel	Meerjarenraming 2021-2024
<i>Benodigd krediet (bruto)</i>	€ 1.242.807	0
<i>Subsidies en/of bijdragen derden (externe dekking)</i>	-/- € 1.242.807	0
<i>Jaar oplevering (start kapitaallasten t+1)</i>	2025	
<i>Kapitaallasten</i>	€ 0,00	
<i>Overige exploitatiekosten (-baten)</i>		
Impact exploitatierekening	€ 0,00	

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

Geen

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

Er zijn een aantal risico's geformuleerd die specifiek betrekking hebben op het onderzoeks karakter van dit project. Het gaat hier dan met name om kwaliteit van onderzoeken, de resultaten en het landen daar van.

Om dit risico te beheersen is naast het projectteam een klankbordgroep gevormd met onafhankelijke experts vanuit verschillende organisaties en disciplines die regelmatig reflecteert op het gehele project en het proces en specifiek op de resultaten, de toepasbaarheid daarvan, de kwaliteit van de resultaten en het benodigde vervolg. De resultaten van deze reflecties worden gebruikt voor tussentijdse evaluaties en bijstellingen door het projectteam.

Verder is in het project een Go / No-Go moment voorzien. Hierbij wordt beoordeeld of we de (sub)onderzoeksdoelen kunnen halen of eventueel aanpassingen nodig zijn. In het uiterste geval kan besloten worden dat het niet zinvol is door te gaan met het project. De klankbordgroep geeft een (zwaarwegend advies), de opdrachtgever binnen WDO Delta en programmadirectie van het HWBP zijn besluitvormend.

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

Het innovatieproject is geen realisatieproject met een fysieke uitvoering. Hierdoor is er geen sprake van gebiedspartners. Het project kent o.a. de volgende partners en betrokkenen:

- Begeleidingsteam vanuit het HWBP
- Klanbordgroep met vertegenwoordiging uit de waterschappen, Rijkswaterstaat-WVL, Deltares, TU Delft en HWBP.
- De opgedane kennis wordt gedeeld met andere waterschappen, Rijkswaterstaat en HWBP.
- Er wordt intensief samengewerkt met de Universiteit Twente.

Naar aanleiding van onze trekkersrol bij het innovatieproject 'Dijken en natuur', zijn we een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met de Universiteit Twente. In samenwerking met UTwente hebben we invulling gegeven aan zowel de trekkersrol (concreet: projectmanager) alsmede een onderzoekersrol bij de faculteit Engineering Technology aldaar. Het thema van het innovatieproject en dat van de onderzoeksrol overlappen in sterke mate, waardoor synergie ontstaat. Met deze overeenkomst bouwen wij als waterschap aan onze rol als kennisautoriteit. Verder slaat dit ook een brug tussen onze versterkingspraktijk en de onderzoekswereld, wat bijdraagt aan onze mogelijkheden tot langdurig en duurzaam innoveren; we zitten vlak bij het vuur en trekken kennis naar binnen.

COMMUNICATIE

Aan het begin van het project wordt dit nader uitgewerkt en vastgelegd in een participatie- en communicatieplan. In dit plan wordt de aanpak voor participatie en communicatie uitgewerkt in samenhang en afstemming met de betrokken partijen.

VERVOLG / UITVOERING

Het project Dijken en Natuur zal in de eerste fase (tot zomer 2022) een rapport opleveren dat de kansen en belemmeringen in beeld gaan brengen. Dit doet het team door:

- 1) Het inrichten van een community of practice
- 2) Het inventariseren van beschikbare en nog ontbrekende kennis
- 3) Het inrichten en uitvoeren van project support
- 4) Het maken van een plan van aanpak voor fase 2

Fase 2 (zomer 2022 tot eind 2024) richt zich op het wegnemen van de belemmeringen en pakken van kansen op het gebied van dijken en natuur.

BIJLAGEN

1. Beschikking

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
E. de Kruijk

de dijkgraaf,
D.S. Schoonman